

FITXA DE LA MALETA PEDAGÒGICA

**Objectes amb memòria.
La maleta didàctica sobre el canvi social a La Lliga de
Capellades**

Fitxa d'orientacions pel professorat

Amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

Objectes amb memòria. La maleta didàctica sobre el canvi social a La Lliga de Capellades

Material elaborat gràcies a l'ajut del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (Beques per a la realització de treballs de recerca sobre el patrimoni etnològic de Catalunya. CLT026)

Presentació

L'aprenentatge de la història pot resultar un viatge apassionant si facilitem les eines necessàries perquè sigui viscut i experimentat per part de l'alumnat. Els objectes del passat i del present ens permeten comparar, establir connexions amb idees i moments històrics, amb formes de viure, amb valors socials... A partir d'interrogar-nos sobre els diferents materials: objectes quotidians, textos, fotografies, etc. s'introdueix el mètode científic i el descobriment del passat més recent, aquell sobre el qual es pot trobar informació en diferents mitjans físics o digitals, però que també permeten trobar encara ara testimonis reals en el sí de les famílies o les comunitats que ens envolten. Valorar aquesta possibilitat com un bé enormement preuat també és un dels objectius d'aquest material.

Així doncs, des de la Societat La Lliga de Capellades es vol fer un esforç per unir la nostra passió per la història amb la vida associativa i ateneïsta que tant caracteritza la cultura catalana. Es pretén, des d'un acostament antropològic, oferir un material didàctic que permeti reflexionar sobre el canvi històric i social de la societat catalana a partir de l'exemple d'una entitat cultural de gairebé 125 anys a Capellades. Els materials sobre els quals es treballa a la maleta esdevenen del treball conjunt amb persones del poble de Capellades que han viscut diferents moments de l'evolució de l'entitat i que amb les seves vivències i aportacions han permès que aquest material esdevingui possible. Volem agrair una vegada més la seva participació i aportació als materials, sense elles no hauria estat possible.

L'alumnat treballarà en grups cooperatius a partir de l'anàlisi dels objectes i la resposta de preguntes de recerca que es plantejaran a cada nivell, per tal que es pugui extreure la informació necessària per fer palès el canvi social al llarg del darrer segle a través d'una entitat com La Lliga, però que seria aplicable en molts aspectes a qualsevol altre ateneu si és el cas d'escoles o grups que no són propers a Capellades. Tot plegat representa una experiència educativa molt motivadora i creativa, que pot tenir un recorregut més o menys ampli segons les necessitats docents concretes.

Els objectius específics de la proposta són:

- Preservar la memòria col·lectiva de la vida local a partir del cas de Capellades i les comarques veïnes. Les aportacions sobre l'experiència de les persones grans permeten comprendre millor la realitat social actual a les generacions més joves.
- Aportar diferents objectes que permetin desenvolupar un discurs sobre la transformació de la societat en el darrer segle. La maleta didàctica promou valors de sostenibilitat, memòria històrica i diversitat social a partir del patrimoni material i immaterial local.
- Representar valors identitaris locals i comunitaris a partir de l'estudi dels objectes patrimonials quotidians i de les vivències de les persones informants. L'evidència del canvi

social expressat a partir dels objectes patrimonials permeten posar en valor les condicions de la societat en la qual vivim.

- Donar valor i reconeixement a les persones grans que viuen a la zona i a les seves experiències i sabers. Les narracions sobre els objectes per part de les persones grans posa de relleu el rol social que encara tenen les persones de més edat i facilita la seva participació en projectes socials i comunitaris.
- Reconèixer el valor de les entitats culturals i ateneus en la vida de les persones, tant en el passat com en el present.
- Reflectir les transformacions socials viscudes al poble a partir dels objectes triats (relacions de gènere, en el treball, els hàbits alimentaris, els usos del lleure...).
- Facilitar un material didàctic que permeti actuar de cohesionador, connectant el passat i el present. Oferir uns materials didàctics adaptables a les necessitats educatives i als diferents nivells/edats facilita un aprenentatge vivencial i afavoreix la curiositat pel coneixement per part de l'alumnat.

A qui va dirigida la maleta?

A l'alumnat de Tercer Cicle d'Educació Primària i al d'Educació Secundària.

El material pot ser utilitzat per escoles i instituts de la comarca de l'Anoia, però també per altres comarques veïnes amb qui hi ha una proximitat no només física sinó també comunicativa i social (Alt Penedès, Bages, Segarra i Solsonès). De fet en els materials s'hi vinculen exemples d'entitats d'aquestes comarques sobre les quals es pot treballar i trobar-hi paral·lelismes.

La maleta és un producte físic, però que també s'acompanya de materials digitals ubicats a la web de la Societat La Lliga: <https://www.societatlalliga.com/maleta-didactica/>

Per què treballar amb el descobriment d'objectes?

Treballar amb objectes té unes implicacions clares dins el procés d'aprenentatge per diferents aspectes clau.

- Els objectes materials esdevenen dipositaris de **memòria, símbols d'identitat i expressions de valors socials**. Cada objecte porta associades històries, pràctiques i significats que van més enllà del seu ús funcional i que sorgeixen a partir de les converses amb persones que els han creat, viscut i preservat. L'ús d'objectes reals i simbòlics facilita una millor comprensió i connexió emocional amb els canvis socials i històrics, especialment entre infants i joves.
- Els objectes **connecten la història local amb la global**, de manera que a partir d'aquesta memòria col·lectiva local podem connectar el que passa en petites i mitjanes poblacions, amb el que s'esdevé a nivell d'un país, facilitant la comprensió del món globalitzat en el qual ens trobem immersos.
- Els objectes ens **parlen de permanències però també de canvis**. Podríem dir que els objectes tenen una "vida social" pròpia i que canvien de significat i valor segons el context, els usos, el moment històric i els discursos que els envolten. És d'aquesta manera com es converteixen en patrimoni cultural del qual els ateneus se'n fan

ressò. Resulta interessant com aquests ens parlen dels canvis en la vida quotidiana i associativa.

- Els objectes **generen diàleg, reflexió i aprenentatge**, especialment en propostes intergeneracionals i comunitàries com la que es presenta. Es tracta de vincular les generacions més grans i les més joves, establint vincles i connexions que posin en valor les experiències i coneixements compartits. En aquest sentit l'alumnat es converteix en el protagonista clar de l'aprenentatge, tant a nivell individual com de grup, a partir de les tasques col·laboratives.
- **Connecten diferents generacions** a partir de la noció de canvi, d'estudi diacrònic. Es dona valor a les generacions més grans de la societat com a conservadores de sabers i experiències, com a persones referents en el marc històric més immediat.
- Permeten **treballar el mètode científic** i les pautes que ordenen un projecte de recerca social.

La maleta i el currículum educatiu

La maleta 'Objectes amb memòria' permet treballar diferents aspectes del currículum educatiu de la Generalitat de Catalunya en l'àrea de Medi natural, social i cultural (Educació Primària) i de Ciències Socials: Geografia i Història (Educació Secundària). Passem a concretar-los en cada cas.

Competències Educació Primària (Tercer cicle)

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERIS D'AVUACIÓ
Seleccionar i utilitzar dispositius i recursos digitals de forma responsable i eficient per tal de buscar informació, comunicar-se i treballar col·laborativament i en xarxa i per crear continguts segons les necessitats digitals del context.	Fer ús de diferents fonts digitals, tant en grup com individualment, per identificar i seleccionar la informació adient, verificant la fiabilitat de la font en funció de l'autoria i de la data d'actualització. Utilitzar dispositius i recursos digitals de forma responsable i eficient, per contrastar, organitzar i comunicar la informació i per donar a conèixer els propis aprenentatges.
Plantejar-se preguntes sobre el món, aplicant les diferents formes de raonament i mètodes del pensament científic, per interpretar, respondre i predir els fets i fenòmens del medi natural, social i cultural i per prendre decisions creatives i decidir actuacions ètiques i socialment sostenibles.	Demostrar i mantenir la curiositat, formulant-se preguntes investigables i fer prediccions raonades sobre temes d'actualitat relacionats amb el medi. Buscar, seleccionar i contrastar informació, de fonts digitals i analògiques segures i fiables per usar-la en investigacions relacionades amb el coneixement del medi. Adaptar el missatge i el format a l'audiència a què va dirigit, fent ús, també, de dispositius i recursos digitals fent servir un llenguatge acurat i precís per justificar els resultats aconseguits i el procés de les

	investigacions realitzades.
Analitzar les característiques de diferents elements o sistemes del medi social i cultural, identificant la seva organització i propietats, establint relacions entre aquests, per tal de reconèixer el valor del patrimoni cultural i emprendre accions per a un ús responsable, la seva conservació i la millora.	Identificar i analitzar les característiques, propietats i l'organització dels elements del medi natural, social i cultural a través de metodologies d'indagació i utilitzant les eines i processos adequats. Valorar i proposar accions de conservació, protecció i millora del patrimoni natural i cultural, a través de compromisos i conductes a favor de la sostenibilitat.
Observar, detectar, comprendre i interpretar canvis i continuïtats del medi social i cultural, analitzant relacions de causalitat, simultaneïtat i successió, per explicar i valorar les relacions entre diferents elements i esdeveniments que permeten entendre el present i imaginar futurs possibles.	Relacionar i contextualitzar temporalment, esdeveniments rellevants per poder interpretar els canvis el present com a producte del passat i comprendre la incidència de les decisions actuals en el futur. Analitzar els canvis i les continuïtats a partir de les relacions de causalitat, simultaneïtat i successió de diferents moments històrics, culturals, socials i en el medi natural on les societats es desenvolupen. Relacionar les diferents èpoques de la història i identificar les accions i fets humans més destacats valorant els canvis que han provocat.
Reconèixer, valorar i defensar la diversitat i la igualtat de gènere reflexionant sobre qüestions ètiques i mostrant empatia i respecte, per tal de construir una societat diversa i equitativa i contribuir al benestar individual i col·lectiu i a la consecució dels valors dels drets humans.	Posicionar-se críticament a favor actituds d'equitat, igualtat de gènere i conductes no sexistes, analitzant i contrastant diferents models en la nostra societat. Valorar les manifestacions culturals i relacionar-les amb qui les ha creat i la seva època, per interpretar les diverses cosmovisions i la seva finalitat.

Competències d'Educació Secundària

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERIS D'AVALUACIÓ
Cercar i tractar informació que permeti interpretar el present i el passat, aplicant els procediments de la recerca històrica i geogràfica a partir de l'anàlisi crítica de dades procedents de fonts analògiques i digitals, per transformar-ho en coneixement	Desenvolupar estratègies de cerca, tractament i organització de la informació per a la resolució de demandes relacionades amb fets i processos rellevants del present i del passat. Incorporar i utilitzar adequadament el vocabulari propi de les ciències socials mitjançant intervencions orals, textos escrits i altres produccions, tot avançant en la

i comunicar-ho a través de diferents formats.	construcció d'un discurs precís i rigorós.
	Transferir adequadament la informació i el coneixement a través de diferents mitjans a contextos i conjuntures actuals, i construir nou coneixement valorant solucions i alternatives diverses.
Indagar i argumentar a partir de problemes socials rellevants, locals i globals, per desenvolupar un pensament crític i respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la identitat individual i col·lectiva i a la consecució d'un present i un futur més just i inclusiu.	Identificar i mostrar interès pels principals problemes que afecten la societat, adoptant una posició crítica, proactiva i de rebuig a situacions injustes i discriminatòries. Mantenir una actitud d'alerta i de reflexió davant dels problemes socials, que ajudi a la permanent revisió dels propis criteris i a comprometre's en la construcció de futurs millors. Fonamentar els propis arguments en els valors democràtics, els drets humans i la justícia social, assumint els valors de la cultura de la pau en el decurs de debats i tasques cooperatives.
	Explicar problemes passats i presents de la humanitat a diferents escales temporals i espacials, des del món local al global, utilitzant conceptes, situacions i dades rellevants de les ciències socials. Construir la identitat individual i col·lectiva en el context del món actual, dels seus reptes i conflictes, des d'una perspectiva crítica, sistèmica i global, tot reconeixent la diversitat com a element enriquidor de la convivència.
Interpretar els canvis i les continuïtats dels processos històrics, mitjançant la realització de projectes d'investigació i l'ús de fonts primàries i secundàries, per interpretar els problemes del món actual i fer propostes a	Identificar els canvis i les continuïtats entre les etapes històriques, a través de processos inductius, reptes i projectes de recerca, i trobar relacions amb el món actual. Identificar i utilitzar les fonts primàries i secundàries, valorant les seves aportacions al coneixement del medi i de les formes de

favor de la pau, el benestar i el desenvolupament sostenible.	vida en el present i el passat.
	Distingir els grans canvis del món actual, als sectors productius, mercats i relacions socials, debatent les seves implicacions per a les generacions futures. Reflexionar sobre els reptes del passat, present i futur, i afrontar-los des de la perspectiva del sistema-món, la justícia social i la sostenibilitat.
Analitzar les formes de vida i els fets i fenòmens socials, passats i presents, des de la perspectiva de gènere, i comprometre's en la igualtat d'oportunitats, la participació efectiva i la responsabilitat compartida de totes les persones en la societat i l'entorn, superar estereotips i rebutjar qualsevol forma de discriminació i violència.	Relacionar alguns canvis en els hàbits de vida tradicional i el treball domèstic i contrastar-los amb l'actualitat, identificant les pràctiques compatibles amb la salut, la sostenibilitat, la dignitat i el respecte, i assumir responsabilitats i compromisos en l'àmbit familiar, l'entorn escolar i la comunitat. Prendre consciència de les causes que han relegat les dones a un rol secundari al llarg de la història i emprendre accions per valorar, dignificar i visibilitzar determinades aportacions com a font de riquesa per a tothom.
	Reconèixer les aportacions dels valors, habilitats i actituds que fomenten la convivència i els sentiments de comunitat exercides per les dones en diferents àmbits socials, econòmics i polítics. Justificar el principi d'igualtat entre homes i dones en l'àmbit laboral, analitzant críticament la desigualtat en la distribució, gestió i retribució del treball i els reptes en la conciliació familiar i la redistribució dels treballs de cures.

Proposta de continguts

La maleta 'Objectes amb memòria' de la Societat La Lliga planteja una metodologia de treball molt flexible i adaptable a les necessitats formatives, el nombre d'alumnat participant i la disponibilitat temporal per dedicar a la proposta. En tot cas en aquest apartat es fa una proposta que seria readaptable als condicionants específics de cada centre educatiu.

La proposta de la maleta didàctica es centra en treballar quatre àmbits temàtics independents relacionats amb la vida als ateneus. L'objectiu és poder treballar-los tots, encara que es podrien seleccionar els que més interessin en cada cas. Per cada grup

d'objectes es proposen diferents preguntes a respondre per Educació Primària (Tercer Cicle) i Educació Secundària.

L'ateneïisme

Document Fundacional de la societat

Objectius específics:

- a) Conèixer els objectius de la creació d'ateneus
- b) Saber què és i què representa una junta d'una entitat
- c) Identificar els diferents rols que es desenvolupen a la junta
- d) Analitzar un document antic: a nivell formal i de contingut
- e) Valorar el paper dels ateneus en la vida social de les comunitats

Carnet antic i actual

Objectius específics:

- Reconèixer la importància de la participació en la vida ateneïsta
- Prendre en valor la discriminació per gènere
- Identificar els components materials dels carnets d'associat/da
- Valorar què significa associar-se a una entitat cultural

La cafeteria: jocs de taula, fotografia antiga i puro

Objectius específics:

- Identificar les diferents formes de lleure
- Reconèixer jocs de taula tradicionals
- Valorar la salut en els espais públics compartit (tabac)
- Entendre la cafeteria com un espai de vida social
- Assimilació dels canvis socials al voltant de l'oci

Reaprofitament: Draps, bossa del pa

Objectius específics:

- Demostrar la reutilització a partir dels objectes
- Entendre el paper de les dones en el manteniment i usos dels teixits a partir de la costura i el brodat i les tasques domèstiques
- Reflexionar sobre la divisió de tasques per gènere
- Comparar la generació de residus en diferents moments històrics
- Reconeixement de la importància de la reutilització com a valor de sostenibilitat

Fulls del llibre de comptes del Cinema

Objectius específics:

- La moneda de la pesseta anterior a l'euro
- Analitzar un document antic sobre el balanç de comptes
- Identificar elements principals d'un document de comptes
- Descobrir els canvis del treball comptable amb el sorgiment de les aplicacions tecnològiques
- Reflexionar sobre el valor de les coses

Els espectacles culturals: balls, teatre i cinema

Entrades dels espectacles en paper i digitals

Objectius específics:

- La moneda de la pesseta anterior a l'euro
- Analitzar les entrades d'espectacles en l'aspecte formal i de contingut
- Reconèixer els canvis en la venda d'entrades i accés als espectacles a partir de la digitalització

- Ser conscients dels avantatges i desavantatges de l'aparició dels canvis tecnològics

Fotografies d'escenes teatre

Objectius específics:

- Identificar els canvis en els formats i recursos dels espectacles teatrals
- Reconèixer terminologia relacionada amb el teatre
- Entendre el concepte de participació local en el teatre
- Valorar la participació comunitària en el espectacles locals

Fulletons del cinema

Objectius específics:

- Analitzar materials sobre pel·lícules antigues
- Entendre els canvis en les tipologies de pel·lícules i els canvis en els continguts
- Revisar els canvis en la manera com es fa la publicitat en el cine
- Posar en valor la transformació sobre com consumim la cultura en general i les pel·lícules o les sèries en particular

Fotografies del teatre en diferents moments històrics

Objectius específics:

- Identificar canvis en els elements arquitectònics d'un teatre al llarg d'un segle
- Reconèixer els teatres com a espais d'expressió de la societat: les llotges i la classe social
- Revisar documents gràfics per a extreure informació
- Valorar els components de comoditat, professionalitat i seguretat dels espectacles

La gent jove i el galliner

Objectius específics:

- Saber a què fa referència el "galliner" d'un teatre
- Vincular el galliner com l'espai per a la gent jove
- Reconèixer la necessitat de les persones joves de tenir un espai per a elles
- Reflexionar sobre quins són els espais per a joves actualment

Les festes i tradicions

Programes de festa Major de diferents anys

Objectius específics:

- Analitzar els components d'un programa de Festa Major: esdeveniments, finançament, suport i participació
- Comparar les festes majors d'un poble en diferents moments històrics
- Veure la incidència de la guerra civil i el franquisme en la vida de l'entitat de La Lliga
- Identificar canvis al llarg del temps en una mateixa Festa Major local
- Reconèixer el paper de les Festes Majors en la vida d'una comunitat o barri

Programa i pom flors de les Festes del Carrer

Objectius específics:

- Analitzar el programa de les Festes del Carrer
- Entendre el funcionament d'una festa local amb la participació ciutadana
- Reflexionar sobre el valor del voluntariat en l'organització de la festa
- Valorar la importància de les celebracions locals com a element d'identitat comunitària
- Ser conscients dels canvis en les pràctiques festives al llarg dels anys

Figura de Sant Sebastià i medalla de Sant Cristòfol

Objectius específics:

- Saber qui són Sant Sebastià i Sant Cristòfol i de què són patrons
- Reconèixer el paper que van tenir i que tenen ara Capellades
- Identificar el paper de la religiositat en la vida cultural passada i actual
- Valorar la participació de persones del poble en el manteniment de tradicions

Fulletons d'espectacles teatrals i dansa

Objectius específics:

- Analitzar fulletons d'espectacles diferents com a documents
- Entendre la participació de les persones en l'organització d'esdeveniments i la realització d'espectacles
- Identificar alguns components del teatre
- Conèixer què és i posar en valor el teatre amateur
- Valorar la participació comunitària i la transmissió de la cultura entre generacions

La infància i joventut als ateneus

Bossa de cacauets, xufles i regalèssia

Objectius específics:

- Identificar diferents productes alimentaris vinculats a l'oci
- Valorar els canvis en l'alimentació al llarg dels anys
- Distingir entre productes alimentaris naturals i artificials
- Reflexionar sobre les formes d'envasar els productes alimentaris vinculat a la sostenibilitat
- Ser conscients dels canvis en les formes de lleure

Jocs de carrer: cromos, baldufa, bales, patacons i guixos

Objectius específics:

- Identificar jocs de carrer de fa un segle
- Descobrir jocs antics i les seves normes de joc
- Ser conscient dels canvis en les formes de joc infantil al llarg del temps

Dos contes dels anys setanta

Objectius específics:

- Revisar dos contes com a documents, a nivell formal i de contingut
- Identificar el paper de la religiositat en els contes
- Fer palès el bilingüisme a través dels contes
- Reconèixer el paper dels contes com a transmissors de valors
- Ser conscients dels canvis en els contes d'abans i d'ara

Entrades i fotos del club per a joves Music Soul

Objectius específics:

- Analitzar els elements de diferenciació en les entrades del pub: gènere i pertinença comunitària
- Revisar la llengua utilitzada com a element de status
- identificar els elements propis de l'oci juvenil
- Reconèixer les necessitats de la gent jove a la societat
- Valorar els canvis i permanències en les formes d'oci juvenil

Discos de vinil

Objectius específics:

- Identificar les diferents formes de reproducció musical
- Conèixer alguns artistes del panorama musical dels anys 1960-1970

- Reconèixer el paper de la tecnologia en els canvis socials i culturals
- Valorar els usos actuals del consum musical

El fet que hi hagi diferents temàtiques i objectes permet que la maleta s'adapti a les necessitats i als temps dels quals disposa l'equip docent, de manera que pot triar només alguns àmbits o alguns objectes. Uns materials adaptables faciliten que tingui una millor cabuda a les programacions dels centres, afavorint crear un treball continuat durant diverses setmanes o fent que es puguin treballar en unes poques sessions.

Metodologia de treball a l'aula

La metodologia es basa en seguir els passos següents:

1. Dividir l'aula en 4 grups i assignar a cada grup un dels quatre temes.

L'assignació es pot realitzar assignant a cadascun de forma premeditada per part dels docents, o bé per atzar o preferència de l'alumnat. Els grups seran grans però cal tenir en compte que hi ha diferents grups d'objectes assignats a cada tema que es poden repartir entre els seus membres.

2. Treball de cada grup sobre el material que li correspon.

Per començar cal tenir molta cura dels materials, hem de pensar que han de passar per moltes mans i que tenen valor com a transmissors de sabers i experiències.

Estem fent una tasca científica que hem de posar en valor!

Cal fer-se les preguntes que es troben en els materials pedagògics, consultar els materials aportats per la recerca, també en llibres o a internet, així com fer-se altres preguntes que puguin sorgir de forma espontània.

Tocar els objectes, veure de què es tracta... no tots són coneguts! genera molta curiositat i permet pensar en la seva presència o no a l'actualitat fent exercicis de comparació molt interessants.

3. Recopilació dels materials i les respostes a les preguntes plantejades.

D'alguna manera cada grup ha d'anar registrant les idees principals sobre el tema treballat per tal de poder fer una síntesi a la resta de la classe. Aquesta tasca es pot realitzar de diferents maneres: elaborant una llibreta de camp on anar anotant els descobriments, recollint la informació en un document digital o en una presentació.

En aquesta fase del treball pot resultar transcendent, si es disposa de temps, que l'alumnat realitzi petites entrevistes a les persones grans de la seva família o bé que tinguin a prop. Recollir aquestes experiències per completar de forma vivencial les aportacions dels objectes pot acabar d'arrodonir el treball d'una manera completa i enriquidora. Per fer-ho bé caldrà preparar les preguntes que es vulguin fer a aquestes persones, inclús poder mostrar-los els objectes perquè puguin relacionar-los amb vivències. És important explicar bé a les persones que hi puguin participar quin és l'objectiu de la recerca que estem fent i per a què les necessitem. Inclús en algun moment es pot demanar que assisteixin a classe un dia i exposin de primera mà el que han explicat a l'entrevista.

En el cas dels centres educatius que no coneguin o no tinguin a prop la Societat La Lliga, poden traslladar els continguts als ateneus o casals culturals que es trobin a la seva localitat, intentant obtenir informació sobre els diferents temes de la seva zona. En els materials es defineixen preguntes sobre altres ateneus de les comarques del

voltant de l'Anoia (Bages, Solsonès, Alt Penedès, Segarra), encara que també es podrien traslladar a qualsevol altra.

Rúbrica d'observació del docent durant tota l'activitat

Us oferim uns criteris per a l'avaluació continuada al llarg de la tasca de recerca:

- Interès i curiositat per observar i analitzar objectes.
- Capacitat de treballar en equip i cooperar.
- Habilitat per fer connexions entre objectes i conceptes socials.
- Respecte, escolta i participació.
- Progrés en el pensament crític.

4. Presentació a la resta de grups dels resultats de la seva investigació.

Cada grup exposarà els resultats de la seva recerca a la resta, mostrant els objectes en cada cas i oferint els elements de coneixement i reflexió sobre cadascun d'ells.

Per a fer aquesta tasca es poden utilitzar diferents materials que cal posar a disposició de cada centre per tal de veure les possibilitats de realització. Per què no plantejar-se mostrar les informacions obtingudes en forma d'infografia? o de línia de temps? O potser fer alguns jocs interactius o fer un museu virtual a partir d'una galeria d'imatges comentada? I fer un vídeo animat explicant els resultats?

Us proposem algunes aplicacions online genèriques que aporten diferents opcions d'elaboració de materials:

Canva: https://www.canva.com/ca_es/

Genially: <https://genially.com/>

Piktochart: <https://piktochart.com/es/>

Animaker: <https://www.animaker.es/>

5. Reflexió crítica final com a forma d'avaluació.

Es farà una reflexió final conjunta que permeti pensar sobre:

- La importància dels ateneus en la vida cultural de les comunitats, especialment les més petites.
- L'evidència dels canvis socials esdevinguts en el darrer segle i la importància de la reflexió crítica, especialment entorn la discriminació de classe, gènere i la sostenibilitat.
- El reconeixement de la influència dels fets històrics generals en les vivències personals i locals.
- La valoració de la recerca científica social com una forma d'aproximar-nos a la realitat amb un bon coneixement de la realitat.

Preguntes guia per a la reflexió final

- Què hem après sobre els ateneus i la vida cultural dels pobles?
- Quins canvis socials heu descobert comparant objectes antics i actuals?
- Heu vist exemples de discriminació (gènere, classe)? Com han canviat?
- Quins objectes us han ajudat a entendre millor el passat?
- Com creieu que la història del poble està vinculada a la història general?
- Per què és important investigar i conservar aquests materials?
- Quins espais de lleure o cultura han canviat més? I quins es mantenen?

Rúbrica d'avaluació per a Educació Primària (Tercer cicle)

Criteri	Excel·lent	Notable	Suficient	Inicial
Comprensió del paper dels ateneus	Explica amb exemples el paper social i cultural dels ateneus.	Explica la importància amb alguns exemples.	Mostra una idea general però poc argumentada.	Té dificultats per explicar-ho.
Anàlisi dels canvis socials	Identifica diversos canvis amb exemples clars.	Reconeix alguns canvis amb exemples simples.	Identifica algun canvi però superficialment.	No reconeix canvis socials.
Reflexió sobre discriminació i sostenibilitat	Reflexió profunda i ben argumentada.	Reflexió adequada però menys profunda.	Identifica algun aspecte però amb poca claredat.	No identifica desigualtats o sostenibilitat.
Relació entre història general i local	Relaciona esdeveniments històrics amb la realitat local.	Estableix alguna relació parcial.	Fa referència a fets però sense connexió clara.	No relaciona història general i local.
Interpretació d'objectes i documents	Analitza objectes amb detall i criteri.	Anàlisi correcta però poc profunda.	Observacions superficials.	Dificultat per interpretar objectes.
Valoració de la recerca social	Explica clarament la importància de la recerca.	Reconeix la utilitat amb una justificació simple.	Comprensió poc argumentada.	No entén el valor de la recerca.
Participació i escolta	Participa activament i fomenta un bon clima.	Participa i respecta torns.	Participa poc però respecta normes.	No participa o interromp.
Expressió clara i organitzada	Idees clares, ordenades i ben connectades.	Idees entenedores però poc organitzades.	Idees comprensibles però desordenades.	Costa entendre o falta organització.

Rúbrica d'avaluació per a Educació Secundària

1. Comprensió del paper dels ateneus en la vida cultural i social

Nivell	Indicadors
Excel·lent	Explica de manera completa i argumentada les funcions culturals, socials i educatives dels ateneus...
Notable	Explica la importància dels ateneus amb exemples adequats...
Suficient	Mostra una idea general del paper dels ateneus però amb arguments limitats.
Inicial	Té dificultats per explicar què és un ateneu o quin paper té dins la comunitat.

2. Anàlisi dels canvis socials del darrer segle

Nivell	Indicadors
Excel·lent	Identifica i analitza críticament canvis socials amb exemples concrets...
Notable	Identifica diversos canvis socials i en dóna alguns exemples.
Suficient	Reconeix algun canvi de forma superficial.
Inicial	No identifica canvis socials.

3. Reflexió crítica sobre discriminació i sostenibilitat

Nivell	Indicadors
Excel·lent	Fa una reflexió crítica sòlida i respectuosa, amb argumentació i exemples.
Notable	Mostra reflexió adequada però amb menor profunditat.
Suficient	Reconeix desigualtats d'una manera poc elaborada.
Inicial	No identifica desigualtats.

4. Relació entre fets històrics generals i vivències locals

Nivell	Indicadors
Excel·lent	Relaciona esdeveniments històrics generals amb història local amb argumentació.
Notable	Estableix relacions correctes però menys profundes.
Suficient	Reconeix alguns esdeveniments històrics sense vincular-los.
Inicial	No estableix connexions.

5. Interpretació d'objectes i documents històrics

Nivell	Indicadors
Excel·lent	Analitza objectes amb rigor: significat, context i transformacions.
Notable	Analitza la majoria d'objectes amb menor profunditat.
Suficient	Describeix objectes amb interpretació limitada.
Inicial	Mostra dificultats per interpretar objectes.

6. Valoració de la recerca social

Nivell	Indicadors
Excel·lent	Argumenta per què investigar objectes i testimonis és essencial.
Notable	Mostra comprensió del valor de la recerca amb menys argumentació.
Suficient	Entén la importància de manera general.
Inicial	No reconeix el valor de la investigació.

7. Participació i escolta activa

Nivell	Indicadors
Excel·lent	Participa activament i aporta idees rellevants.
Notable	Participa i escolta adequadament.

Suficient	Participació mínima però respectuosa.
Inicial	No participa o interfereix negativament.

8. Expressió oral i organització del discurs

Nivell	Indicadors
Excel·lent	Expressió clara i organitzada amb argumentació sòlida.
Notable	Expressió clara però amb alguns desordres.
Suficient	Expressió entenedora però superficial.
Inicial	Discurs desordenat o poc clar.

Ens ho expliqueu?

Des de la Societat La Lliga ens agradaria molt que ens envieu les vostres experiències, productes o simplement que ens digueu com heu viscut aquesta experiència a través de les xarxes socials o bé enviant-nos un missatge al nostre correu electrònic:

info@societatlalliga.cat .

CONTACTE

Si necessiteu més informació o bé voleu reservar la maleta de forma totalment gratuïta pel vostre centre, ho podeu fer al 93 801 05 11 o al correu electrònic: info@societatlalliga.cat.

Tota la informació a la web de la Societat La Lliga: <https://www.societatlalliga.com/maleta-pedagogica/>